

Ακολουθεί η ομιλία του Σεβ. Μητροπολίτου Μιλήτου κ. Αποστόλου, Καθηγουμένου της Ιεράς Πατριαρχικής καί Σταυροπηγιακής Μονής Αγίας Αναστασίας Φαρμακολυτρίας, επί τη εορτή του ενδόξου Μεγαλομάρτυρος Παντελεήμονος του Ιαματικού στον Ιερό Ναό Αγίου Παντελεήμονος της Ιεράς Μητροπόλεως Νέας Κρήτης καί Καλαμαριάς.

Μέσα στό καῦμα τῆς ἡμέρας καί τῆς περιόδου αὐτῆς, ἔρχεται ἡ Ἐκκλησία μας, Ἀγαπητοί μου πατέρες καί Εὐλαβεῖς φιλέορτοι χριστιανοί,

νά μᾶς δροσίσει πνευματικά μέ τούς πολλούς τῆς Ἀγίου, οἱ ὁποῖοι πραγματικά ἀποτελοῦν «δρόσον Ἄερμών» στίς ψυχές τῶν πιστῶν μας, ἀφοῦ ἡ ζωὴ τους μᾶς παραδειγματίζει καί, παράλληλα, μᾶς στηρίζει στό δύσκολο ἀγῶνα μας μέσα στοῦς χαλεπούς καιρούς μας.

Ἐξάλλου, ὁ Ἅγιος πού ἐορτάζουμε σήμερα εἶναι οἰκουμενικός καί, κατά τόν ὕμνογράφο, ὀνομάστηκε ἀπό τήν Ἐκκλησία μας Μεγαλυμάρτυς, ὄχι μόνο διότι ὑπέμεινε σκληρά καί ἐπώδυνα βασανιστήρια, ἀλλά καί διότι μέ τό μαρτύριό του ἐνέπνευσε πολλούς ἀνθρώπους νά γνωρίσουν καί νά ἀγαπήσουν τό Χριστό, νά ἐνταχθοῦν στήν Ἐκκλησία μας, νά βαπτιστοῦν ἢ ἀκόμη καί νά μαρτυρήσουν γιά τήν πίστη μας. Δικαίως, λοιπόν, «ἐορτάζει σήμερον ἡ οἰκουμένη, τούς σεπτούς ἀγῶνάς σου, Παντελεῆμον ἀθλητά, τόν ζωοδότην δοξάζουσα, τόν σέ προστάτην θερμόν ἀναδείξαντα».

Ὁ Ἅγιος Παντελεήμων γεννήθηκε τόν 3ο αἰῶνα στήν Νικομήδεια τῆς Μ. Ἀσίας. Τό ὄνομά του ἦταν Παντολέον. Ὁ πατέρας του Εὐστόργιος ἦταν ἀξιωματοῦχος εἰδωλολάτρης, μέλος τῆς συγκλήτου, ἀλλά ἡ μητέρα του Εὐβούλη ἦταν χριστιανή καί μάλιστα εἶναι Ἁγία τῆς Ἐκκλησίας μας.

Γράφει πάλι παραστατικά ὁ ὕμνογράφος, ἀναφερόμενος στή σχέση τοῦ Ἁγίου μέ τούς γονεῖς του: «Μητρός τὸ εὐσεβές ἀγαπήσας, παμμάκαρ, πατρός τὸ ἀσεβές εὐσεβῶς διωρθώσω», δηλαδή ὁ Ἅγιος ἀγάπησε τήν εὐσέβεια τῆς μητέρας του καί μέ τή δική του εὐσέβεια διόρθωσε τήν ἀσέβεια τοῦ πατέρα του.

Ὁ Ἅγιος Παντελεήμων ἔμεινε ὀρφανός σέ νεαρή ἡλικία καί ἡ πιστή μητέρα του ἀνέθεσε τήν χριστιανική του ἀνατροφή στόν πνευματικό της, τόν Ἅγιο Ἐρμόλαο, τόν ὁποῖο γιορτάσαμε χθές μαζί μέ τήν Ἁγία Παρασκευή.

Ὁ πατέρας του εἶχε φροντίσει μέ ἐπιμέλεια γιά τήν θύραθεν παιδεία τοῦ γιοῦ του, ἀφοῦ τόν εἶχε ἀναθέσει σέ ἕνα φημισμένο γιατρό τῆς ἐποχῆς, τόν Εὐφρόσυνο, ὁ ὁποῖος τοῦ δίδασκε τήν ἰατρική τέχνη.

Ὁ Ἅγιος ἦταν φιλομαθής καί φιλόσπουδος, γι' αὐτό κατάφερε σέ πολύ σύντομο χρονικό διάστημα νά ξεπεράσει τούς συμμαθητές του στήν γνώση, ἀκόμη καί μερικούς ἀπό τούς δασκάλους του, ἡ δέ πρόοδος του τόσο πολύ ἐνθουσίαζε ὅσους τόν γνώριζαν, ὥστε ἀκόμη καί ὁ αὐτοκράτορας τόν προόριζε γιά γιατρό τῶν ἀνακτόρων.

Ἐπάρχουν πολλά περιστατικά στό συναξάρι του Ἁγίου πού δείχνουν ὅτι ἡ δύναμη καί ἡ σοφία πού εἶχε ὁ Ἅγιος Παντελεήμων δέν ἦταν ἔργο ἀνθρώπων ἀλλά ἔργο τοῦ Θεοῦ.

Ἀναφέρεται συγκεκριμένα ὅτι, ἐνῶ ἀκόμη σπούδαζε τήν ἰατρική ἐπιστήμη, ἕνα φίδι δηλητηριῶδες δάγκωσε κάποιο παιδί καί ἐκεῖνο ἔπεσε νεκρό.

Σκέφθηκε, λοιπόν, ὁ Ἅγιος νά ἐπικαλεστεῖ τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος νίκησε τό θάνατο, καί νά ἀναστήσει τό παιδί.

Καί, ὦ τοῦ θαύματος!

Μέ τήν προσευχή του στό Χριστό τό παιδί ἐπανήλθε στή ζωή. Αυτό ἦταν γιά τόν Παντελεήμονα ἡ τρανότερη ἀπόδειξη ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ μόνος ἀληθινός Θεός. Ἀμέσως μετά τό θαῦμα αὐτό προσέτρεξε στόν πνευματικό του, τόν Ἅγιο Ἐρμόλαο, ἀπό τόν ὁποῖο ἔλαβε τό Ἅγιο Βάπτισμα καί ἔτσι ἔγινε ἐπίσημα χριστιανός.

Ὁ Παντελεήμων, μετά τό βάπτισμά του, συνέχισε μέ πίστη τή διακονία του καί τήν προσφορά του.

Ίατρευε τούς ἀσθενεῖς, ὄχι τόσο μέ τίς γνώσεις του, ὅσο καί κυρίως μέ τήν πίστη του καί μέ τήν ἐπίκληση τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Βοηθοῦσε τούς φτωχοὺς ὄχι μόνο θεραπεύοντάς τους δωρεάν, ἀλλά ἐνισχύοντάς τους οικονομικά μέ τά δικά του χρήματα.

Μοίρασε ὅλη του τήν περιουσία στους πένητες καί ἀναλώθηκε γιά τούς ἀνθρώπους.

Ἀλλά τό κυριότερο εἶναι ὅτι ἔγινε διαπρύσιος κήρυκας τῆς πίστεως. Μαζί μέ τή θεραπεία τοῦ σώματος προσέφερε καί τή θεραπεία τῆς ψυχῆς, μέ ἕνα τρόπο μοναδικό καί ἀποδεκτό ἀπό τήν κάθε ψυχή.

Γι' αὐτό πολλές φορές, μετά ἀπό τή θεραπεία πού ἐπιτελοῦσε, πολλοί ἦταν αὐτοί πού τόν ἀκολουθοῦσαν στήν πίστη καί ἐβαπτίζοντο στό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Δυστυχῶς, ὁ φθόνος τοῦ διαβόλου δέν ἐπέτρεψε στόν Ἅγιο Παντελεήμονα νά συνεχίσει γιά πολύ τό θεάρεστο ἱεραποστολικό του ἔργο. Ἦδη ὑπῆρχαν ἀντιδράσεις ἀπό τούς εἰδωλολάτρεις ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι ἔνοιωθαν κατατροπωμένοι ἀπό τά πολλαπλᾶ θαύματα καί τίς ἰάσεις τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονα.

Ἔτσι, κατήγγειλαν τόν Ἅγιο στόν εἰδωλολάτρη αὐτοκράτορα Μαξιμιανό, ὁ ὁποῖος τόν κάλεσε σέ ἀπολογία. Τόν φυλάκισε καί τόν βασάνισε σκληρά, ὅταν ὁμολόγησε τήν πίστη του στόν Χριστό. Καί ὁ Ἅγιος Παντελεήμων τελικῶς, ἀντί νά γίνει ἱατρός στό παλάτι, ἔγινε μάρτυς Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἴδιος ὁ αὐτοκράτορας διέταξε, μετά ἀπό μιά σειρά σκληρῶν βασανηστηρίων, νά τόν ἀποκεφαλίσουν. Παρέδωκε τήν ἀγία του ψυχή στίς 27 Ἰουλίου.

Ἡ ζωή τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἀποτελεῖ μιά τρανότερη μαρτυρία τῆς πίστεως καί τῆς δυνάμεως τοῦ Χριστοῦ, διότι δέν μπορεῖ νά ἐξηγήσει κάποιος μέ τήν ἀνθρώπινη λογική τά πολλά θαύματα τοῦ Ἁγίου οὔτε τίς θεραπείες πού ἐπιτελοῦσε. Κυρίως, ὅμως, δέν μπορεῖ ἡ περιορισμένη ἀνθρώπινη σκέψη νά κατανοήσει τήν ἐσωτερική δύναμη καί τό ψυχικό σθένος πού διέθετε ὁ Ἅγιος, ὥστε νά κηρύττει τό Χριστό καί, βεβαίως, νά μαρτυρήσει καί νά χύσει τό αἷμα του γι' Αὐτόν.

Τήν ἀπάντηση σ' αὐτή τήν ἀπορία, πού δέν προσεγγίζεται μέ τή λογική, τήν ἀκούσαμε στό Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας. Στή χάρη καί τή δύναμη πού δίνει ὁ Χριστός στους πιστούς ἀναφέρεται ὁ Παῦλος, ὅταν γράφει στο μαθητή του Τιμόθεο: «τέκνον Τιμόθεε, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

Τί δυνατός λόγος αὐτός! Νά ἔχουμε τή χάρη τοῦ Χριστοῦ, νά μᾶς ἐνδυναμώνει καί νά καθοδηγεῖ τή ζωή μας, ὅπως ἀκριβῶς εἶχαν οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας καί ὁ σήμερα ἑορταζόμενος Ἅγιος Μεγαλομάρτυς Παντελεήμων.

Πολλές φορές στήν καθημερινότητά μας ζητοῦμε βοήθεια ἀπό τούς ἀνθρώπους καί, ὅταν λαμβάνουμε αὐτή τή βοήθεια, αἰσθανόμαστε ἀνακούφιση καί ἱκανοποίηση.

Ἄς συλλογιστοῦμε, ὅμως, τί ἐσωτερική χαρά καί ἀγαλλίαση θά νιώθαμε, ἂν βιώναμε τήν παρουσία

τοῦ Χριστοῦ στήν καρδιά μας.

Ἄς ἀναλογιστοῦμε, ἀγαπητοί μου, πῶς θά ἦταν ἂν Τόν ἀγαπούσαμε τόσο πολύ, ὥστε νά θέλουμε συνεχῶς νά Τόν ἔχουμε δίπλα μας καί νά αἰσθανόμαστε ἔντονη τήν παρουσία Του καί τή βοήθειά Του. Ἄς δοῦμε τά ἔργα τῶν ἀνθρώπων πόσο φτωχά εἶναι χωρίς τή χάρη τοῦ Θεοῦ καί ἄς μελετήσουμε τή ζωή μας, γιά νά διαπιστώσουμε πόσο πιά ὁμορφη θά ἦταν, ἂν Τοῦ ζητοῦσαμε βοήθεια καί συνεργία γιά νά κάνουμε τό ὀτιδήποτε.

Ὅχι νά κάνουμε θαύματα καί ὑπερφυσικά πράγματα, ἀλλά νά πράττουμε τό θέλημά Του καί μόνο. Καί τό μεγάλο ζητοῦμενο: νά Τόν ἔχουμε κοντά μας. Νά νιώθουμε ὅτι εἶναι δίπλα μας καί ἐμεῖς, ἀνώδυνα καί ἀβίαστα, χωρίς ἐπιθυμίες καί ιδιοτέλεια νά πορευόμαστε μέ τό Χριστό, σάν νά πηγαίνουμε ἕνα ὠραῖο περίπατο.

Γιατί, ἂν πραγματικά ἀγαπᾶμε τό Χριστό καί Τόν θέλουμε στή ζωή μας, τότε κάθε στιγμή θά εἶναι δίπλα μας καί ἡ παρουσία Του θά μᾶς ἐπισκιάζει καί θά ὁμορφαίνει τή ζωή μας.

Ἔτσι πορεύθηκε ὁ Ἅγιος Παντελεήμων. Ἐπιθυμοῦσε τό Χριστό καί μόνο Αὐτόν.

Αὐτή ἦταν καί ἡ ὁμολογία του. Γι' αὐτό μαρτύρησε.

Καί ἐπειδή ἐπιθυμοῦσε τό Χριστό, ὁ Χριστός ποτέ δέν τόν ἐγκατέλειψε.

Μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ ἔκανε τά θαύματα, θεράπευσε παραλύτους, τυφλούς, λεπρούς, κωφούς, ἀκόμη καί ἀναστάσεις νεκρῶν πραγματοποίησε ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Κάποιοι, βέβαια, ἀπό σᾶς θά ἐρωτήσετε: μά ποῦ μπορούμε νά βροῦμε τή χάρη τοῦ Θεοῦ σήμερα; Μιλοῦμε γιά χάρη Θεοῦ, ἀλλά ζοῦμε σέ μιᾶ κοινωνία καί ἕνα κόσμο πού φαίνεται ὅτι εἶναι στεγνός ἀπό τή θεϊκή εὐλογία.

Ποῦ φαίνεται ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ στίς ἡμέρες μας;

Θά μπορούσα πολύ εὐκολά νά σᾶς προτρέψω νά μελετήσετε τή ζωή σας μέ ἡσυχία, μέ εἰρήνη καί μέ πολλή κατάνυξη καί τότε θά διαπιστώσετε ὅτι ὑπάρχουν πολλά σημεῖα τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ στή ζωή σας.

Θά δεῖτε πόσα θαύματα ἔχει ἀπεργαστεῖ ὁ καλός Θεός, γιά νά μᾶς βοηθήσει καί νά μᾶς ἐνισχύσει.

Δέν χρειάζεται, ὅμως, νά μείνουμε μόνο σ' αὐτό.

Δέν χρειάζεται, ἐπίσης, νά ἀνατρέξουμε πίσω στό μακρινό παρελθόν, γιά νά βροῦμε σημεῖα τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ἀρκεῖ νά θυμηθοῦμε ὅτι περίπου πρὶν ἀπό ἕνα χρόνο στήν Κρήτη πραγματοποιήθηκε ἕνα γεγονός, πού δέν εἶναι ἔργο ἀνθρώπων.

Ἀναφέρομαι στήν σύγκληση τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου, ἡ ὁποία σαφέστατα καί ἀναντίλεκτα ἦταν ἀποτέλεσμα τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Σύνοδος εἶναι ἡ φωνή τῆς Ἐκκλησίας μας γιά ὅλα τά θέματα. Ἡ φωνή τῆς Ἐκκλησίας δέν ἐκφράζεται μέ τήν ἄποψη κάποιων ἀνθρώπων ἢ μεμονωμένων χριστιανῶν ἢ ὑψηλόβαθμων κληρικῶν, ὅσο ἅγιοι καί πνευματικοί καί ἂν εἶναι αὐτοί.

Ἐξάλλου, ἓνας πνευματικός καί ἐκκλησιαστικά ἰσορροπημένος ἄνθρωπος ποτέ δέν ἐναντιώνεται στή φωνή τῆς Ἐκκλησίας.

Αὐτά εἶναι ἔργα τοῦ πονηροῦ καί αὐτῶν οἱ ὅποιοι ἀκολουθοῦν τίς δικές του τακτικές.

Ἀλλά οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας πορεύθηκαν ἀκολουθώντας τή φωνή τῶν Συνόδων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι συνέχεια τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί τῶν ἄλλων Τοπικῶν πού εἶχαν τεράστια σημασία γιά τήν Ἐκκλησία καί τή θεολογία της.

Ὁ λόγος τῆς Συνόδου εἶναι μιά μαρτυρία τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας καί ἓνα ὁρατό σημεῖο ὅτι ὁ Χριστός δέν μᾶς ἐγκατέλειψε.

Γι' αὐτό ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος, ἐπειδή ἀκριβῶς ἦταν ἀποτέλεσμα τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, δέν ἦταν ἓνα ἀπλό συνέδριο ἐπισκόπων ἢ λαϊκῶν, γιά νά συζητήσουν θέματα πού ἀπασχολοῦν τήν Ἐκκλησία.

Ἦταν μιά προσπάθεια, πού γιά πολλά χρόνια προετοιμαζόταν, γιά νά ἐναρμονίσουμε τή ζωή μας μέ τό Χριστό, νά βάλουμε τό θέλημά Του στήν καθημερινότητά μας καί νά Τόν ἀγαπήσουμε περισσότερο.

Κατά τή διάρκεια τῆς Μεγάλης αὐτῆς Συνόδου, στήν ὁποία προήδρευε ὁ Οἰκουμενικός μας Πατριάρχης, οἱ σκέψεις ὅλων ἦταν στό Χριστό καί οἱ καρδιές ἦταν κοντά Του.

Ἡ ἀγάπη πρὸς Αὐτόν ἦταν τό σημεῖο ἐπαφῆς, γι' αὐτό ὅλοι οἱ Προκαθήμενοι καί οἱ μετέχοντες Ἀρχιερεῖς προσέγγισαν τά θέματα καί βίωσαν τό γεγονός τῆς Συνόδου μέ εὐλάβεια, ταπεινότητα, ἀλληλοκατανόηση, ἀλληλοπεριχώρηση καί ἀνοιχτή καρδιά.

Δέν εἶναι φυσικά ἀναγκαῖο νά κάνουμε θαύματα ἢ νά ἀνασταίνουμε νεκρούς, ὅπως ἔκανε ὁ Ἅγιος Παντελεήμων, γιά νά πιστέψουμε ὅτι ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ βρίσκεται στή ζωή μας καί ὅτι εἶναι πολύ κοντά μας.

Γιά σκεφτεῖτε πόσα καί πόσα εἶδε ὁ Ἰούδας κατά τήν ἐπίγεια παρουσία του δίπλα στό Χριστό. Καί ὅμως, οὔτε τό Χριστό ἀγάπησε οὔτε τούς ἀδελφούς του, τούς Ἀποστόλους.

Χάρις δέν ὑπῆρχε σ' ἐκεῖνον, παρά τό γεγονός ὅτι ὁ Χριστός ἦταν συνεχῶς δίπλα του σωματικά.

Ἀλλά στήν ἀγάπη καί τήν κοινωνία τῶν προσώπων τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου καί στόν πόθο νά ἀκουστεῖ ἡ φωνή τῆς Ἐκκλησίας μας ἐν ἐνί στόματι πρὸς τό σύγχρονο κόσμο, ὁ Χριστός ἦταν παρών καί ἡ χάρις Του ὑπῆρχε, ὅπως ὑπῆρχε καί στή ζωή τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, ὁ ὁποῖος δέν ἔζησε τά χρόνια τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά Τόν πόθησε καί Τόν ἀγάπησε πραγματικά.

Ἀγαπητοί πατέρες καί ἀδελφοί,

Ἄς προσπαθήσουμε νά μιμηθοῦμε τόν ἐορταζόμενο Ἅγιο τῆς Ἐκκλησίας μας, κάνοντας μόνο ἓνα πρᾶγμα: νά βάλουμε περισσότερο Χριστό στή ζωή μας.

Ὁ Χριστός εἶναι τό πᾶν.

Ὁ κόσμος θά ζήσει, ἂν τόν στρέψουμε πρὸς τό Χριστό, ἔτσι ὅπως μᾶς δίδαξε με τό ἐπίσημο μήνυμά της ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος.

Νά Τόν ἀγαπήσουμε περισσότερο. Νά βαδίσουμε τό δρόμο Του. Νά Τόν σκεφτόμαστε πίο πολύ. Νά προσευχόμαστε καί νά ἐπικαλούμαστε τό ὄνομά Του. Νά πιστεύουμε στή δύναμή Του καί στήν ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας.

Καί τότε θά μᾶς ἐπισκιάζει ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ καί ἡ ζωή μας θά αὐξάνει ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καί θά ὁμορφαίνει μέ τό πραγματικό κάλλος, πού δέν εἶναι φθαρτό καί ἀνθρώπινο ἀλλά αἰώνιο καί ἄφθαρτο.

Εἶναι ἡ ὁμορφιά τοῦ Παραδείσου, τήν ὁποία εὐχόμαι πατρικῶς νά βιώσουμε ὅλοι μας!